

รายงานสรุปผลการดำเนินงานโครงการ

นักรุกกิจน้อย

มีคุณธรรมนำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์

กิจกรรมชุมนุมงานผ้าสร้างสรรค์

รหัสโครงการ ๑๐๕๕๒๕๐๔๔๕

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๕๖ จังหวัดน่าน

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

รายงานสรุปผลการดำเนินโครงการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
กิจกรรมชุมนุมงานผ้าสร้างสรรค์
รหัสโครงการ ๑๐๕๕๒๕๐๔๔๕

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๕๖ จังหวัดน่าน

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

รายงานผลการดำเนินงานโครงการนักเรียนน้อยมีคุณธรรมนำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ กิจกรรมชุมนุมงานผ้าสร้างสรรค์ ฉบับนี้ เป็นการรวบรวมผลการดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมทักษะอาชีพโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๕๖ จังหวัดน่าน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ จัดทำขึ้นเพื่อ ๑.ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปักผ้าชาวเขา และถ่ายทอดความรู้สู่บุคคลอื่นได้ ๒. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทักษะในการปักผ้าชาวเขา สามารถพัฒนาต่อยอดชิ้นงานที่หลากหลาย สร้างรายได้ระหว่างเรียนและนำความรู้สร้างอาชีพได้ในอนาคต ๓. เพื่อให้นักเรียนมีจิตสำนึกรักและภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่นตลอดจนอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง

ขอขอบคุณผู้อำนวยการ คณะครู บุคลากรโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๕๖ จังหวัดน่าน ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่เสียสละเวลา กำลังกาย และกำลังใจ จนทำให้การประเมินโครงการครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ว่าเอกสารสรุปผลการดำเนินโครงการนักเรียนน้อยมีคุณธรรมนำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ กิจกรรมชุมนุมงานผ้าสร้างสรรค์ ฉบับนี้ จะสามารถเป็นข้อมูลในการพัฒนางานด้านการส่งเสริมทักษะอาชีพเพื่อการมีงานทำของนักเรียนอย่างเต็มรูปแบบต่อไป

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๕๖ จังหวัดน่าน

๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๗

สารบัญ

บทที่ ๑ บทนำ	หน้า
๑.๑ หลักการและเหตุผล	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์	๑
๑.๓ เป้าหมายของตัวชี้วัดความสำเร็จ	๒
๑.๔ งบประมาณ	๒
๑.๕ สถานที่ดำเนินการ	๒
๑.๖ ผลที่คาดว่าจะได้รับ	๒
บทที่ ๒ ความรู้และเอกสารที่เกี่ยวข้อง	๓
บทที่ ๓ วิธีการดำเนินงานโครงการ	๗
บทที่ ๔ ผลการดำเนินงานและประเมินโครงการ	๑๑
บทที่ ๕ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ บรรณานุกรม	๑๗ ๑๘
ภาคผนวก	
- ภาพถ่ายกิจกรรม	

บทที่ ๑ บทนำ

๑.๑ หลักการและเหตุผล

เนื่องด้วยโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๕๖ จังหวัดน่าน เป็นโรงเรียนที่มีกลุ่มชาติพันธุ์ที่หลากหลาย มีเอกลักษณ์และมีมือด้านการปักผ้าประจำชนเผ่าหนึ่ง ในนั้นคือผ้าปักม้ง ซึ่งเป็นงานฝีมือที่อยู่คู่กับวิถีชีวิตของชนเผ่าม้งมาอย่างยาวนาน แต่เมื่อสังคม เศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป การรับเอาเทคโนโลยีเข้าไปอยู่ในชีวิตประจำวัน ส่งผลให้ความเป็นอยู่ของชนเผ่าม้งเปลี่ยนแปลงไป ทำให้กับครูผู้สอนมองเห็นสิ่งที่กำลังจะหายไปจากวิถีชีวิตของนักเรียนที่เป็นเยาวชนรุ่นใหม่ ครูผู้สอนจึงศึกษาข้อมูลและนำมาประยุกต์เข้ากับหลักสูตรท้องถิ่นโดยเน้นสิ่งแวดล้อมศึกษาสอบถามข้อมูลผู้เฒ่าผู้แก่ถึงประวัติความเป็นมาของลายผ้าปักม้ง จึงพบว่ามียุทธศาสตร์ชาวบ้านหลายคนที่มีความชำนาญด้านการปักผ้า และสามารถเชิญมาเป็นวิทยากรถ่ายทอดให้นักเรียนได้ จากข้อสังเกตและข้อค้นพบตลอดจนการศึกษาข้อมูลจากแหล่งต่างๆ จึงเกิดผลงานและนวัตกรรม การปักผ้าชาวเขา ต่อมาได้พัฒนาต่อยอดเป็น พวงกุญแจผ้าปักม้ง และผลิตภัณฑ์อื่นๆ เพื่อให้สอดคล้องกับสมัยนิยมและความต้องการของตลาด ซึ่งได้รับการตอบรับเป็นอย่างดี

โครงการนักรุกขกิจน้อยมีคุณธรรมนำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ นี้ เป็นการรวบรวมผลการดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมทักษะอาชีพโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๕๖ จังหวัดน่าน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ จัดทำขึ้นเพื่อ ๑.ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปักผ้าชาวเขา และถ่ายทอดความรู้สู่บุคคลอื่นได้ ๒. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทักษะในการปักผ้าชาวเขา สามารถพัฒนาต่อยอดชิ้นงานที่หลากหลาย สร้างรายได้ระหว่างเรียนและนำความรู้สร้างอาชีพได้ในอนาคต ๓. เพื่อให้นักเรียนมีจิตสำนึกและภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่นตลอดจนอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มศักยภาพทางด้านอาชีพของโรงเรียนให้ทันเหตุการณ์ในยุคโลกาภิวัตน์และสนองนโยบายในการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒๕๔๒ (ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๕) ที่ให้มีการจัดการเรียนรู้และวัดประเมินผลที่หลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้เป็นพลเมืองที่มีประสิทธิภาพสูงสุด

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๕๖ จังหวัดน่าน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลกยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐานรวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ มีความรู้และทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสู่ศตวรรษที่ ๒๑

๑.๒ วัตถุประสงค์

- ๑.ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปักผ้าชาวเขา และถ่ายทอดความรู้สู่บุคคลอื่นได้
๒. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทักษะในการปักผ้าชาวเขา สามารถพัฒนาต่อยอดชิ้นงานที่หลากหลาย สร้างรายได้ระหว่างเรียนและนำความรู้สร้างอาชีพได้ในอนาคต
๓. เพื่อให้นักเรียนมีจิตสำนึกและภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่นตลอดจนอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง

๑.๓ เป้าหมายของตัวชี้วัดความสำเร็จ

๑.๓.๑ เป้าหมายเชิงปริมาณ

- นักเรียนชุมนุมงานผ้าสร้างสรรค์ ร้อยละ ๙๐ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปักผ้าชาวเขา และถ่ายทอดความรู้สู่บุคคลอื่นได้
- นักเรียนชุมนุมงานผ้าสร้างสรรค์ ร้อยละ ๙๐ เกิดทักษะในการปักผ้าชาวเขา สามารถพัฒนาต่อยอดชิ้นงานที่หลากหลาย สร้างรายได้ระหว่างเรียนและนำความรู้สร้างอาชีพได้ในอนาคต
- นักเรียนชุมนุมงานผ้าสร้างสรรค์ ร้อยละ ๙๐ มีจิตสำนึกรักและภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่นตลอดจนอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง

๑.๓.๒ เป้าหมายเชิงคุณภาพ

- นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปักผ้าชาวเขา และถ่ายทอดความรู้สู่บุคคลอื่นได้
- นักเรียนเกิดทักษะทักษะในการปักผ้าชาวเขา สามารถพัฒนาต่อยอดชิ้นงานที่หลากหลาย สร้างรายได้ระหว่างเรียนและนำความรู้สร้างอาชีพได้ในอนาคต
- นักเรียนมีจิตสำนึกรักและภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่นตลอดจนอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง

๑.๔ งบประมาณ ๖,๐๐๐ บาท

ลำดับ	รายการ	จำนวน	หน่วยละ	จำนวนเงิน
๑	ผ้าปักสีดำ	๒๕ หลา	๑๒๖	๓,๑๕๐.๐๐
๒	กรรไกรตัดผ้า ขนาด ๑๒ นิ้ว	๕ อัน	๓๘๐	๑,๙๐๐.๐๐
๓	เข็มปักผ้า No.๑๐	๑๐ ห่อ	๒๐	๒๐๐.๐๐
๔	ด้ายไหมปักผ้า คละสี	๑๕ มัด	๕๐	๗๕๐.๐๐

รวมเป็นเงิน ๖,๐๐๐.๐๐ บาท

ภาษีมูลค่าเพิ่ม ๗% ๓๙๒.๕๒ บาท

ราคาไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม ๕,๖๐๗.๔๘ บาท

จำนวนเงินทั้งสิ้น ๖,๐๐๐.๐๐ บาท

๑.๕ สถานที่ดำเนินการ

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๕๖ จังหวัดน่าน เลขที่ ๑๙๘ หมู่ ๑๐ ตำบลกลางเวียง อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน
สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

๑.๖ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปักผ้าชาวเขา และถ่ายทอดความรู้สู่บุคคลอื่นได้
- นักเรียนเกิดทักษะทักษะในการปักผ้าชาวเขา สามารถพัฒนาต่อยอดชิ้นงานที่หลากหลาย สร้างรายได้ระหว่างเรียนและนำความรู้สร้างอาชีพได้ในอนาคต
- นักเรียนมีจิตสำนึกรักและภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่นตลอดจนอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง

บทที่ ๒ ความรู้และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ม้ง ภาษาอังกฤษ Hmong

เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ในภูเขาของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และมีประวัติศาสตร์อันยาวนาน ชาวม้งอพยพลงมาทางใต้ตั้งแต่ศตวรรษที่ ๑๘ เนื่องจากสถานการณ์ที่ไม่สงบทางการเมืองและหาพื้นที่ที่เหมาะสมกับการเพาะปลูก ปัจจุบันมีชาวม้งอาศัยอยู่ในประเทศจีน ประเทศไทย ประเทศเวียดนาม ประเทศลาว และสหรัฐอเมริกา โดยชุมชนชาวม้งที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทยอยู่ที่ตำบลเข็กน้อย อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์

ผ้าปักม้ง

ชนเผ่าม้ง เป็นชนเผ่าชนหนึ่งที่มีความขยันขันแข็งมาก สมาชิกทุกคนในครอบครัวต่างต้องช่วยกันทำมาหากิน ในช่วงเวลาว่างหลังเสร็จงานเกษตรกรรมเพาะปลูกในไร่นา ผู้ชายชาวม้งจะทำงานตีเหล็กและเครื่องเงิน ขณะที่ฝ่ายผู้หญิงจะเย็บปักเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม ดังที่มีคำกล่าวถึงวิถีชีวิตชาวม้งตั้งแต่โบราณกาลว่า “ผู้หญิงปักผ้า ผู้ชายตีเหล็ก” เสื้อผ้าเครื่องแต่งกายของชนเผ่าม้ง จึงนิยมสร้างลวดลายประดับด้วยลายปักที่ใช้เส้นด้ายสีสดใส ผ้าปักม้งจึงมีความสำคัญที่สะท้อนถึงวิถีชีวิตและเรื่องราวทางวัฒนธรรมของหญิงชาวม้งที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษจากรุ่นสู่รุ่นนับหลายร้อยปี การปักผ้าม้ง เพื่อใช้ติดประดับบริเวณต่างๆ ของเสื้อผ้า เป็นสิ่งสิ่งที่คุณผู้หญิงจะต้องทำเป็นทุกคน และต้องทำใส่เอง และสำหรับสามี ลูกชาย ด้วย เพราะผู้ชายม้งจะไม่ปักผ้าหญิงชาวม้งทุกคนจึงต้องรำเรียนวิชาปักผ้าจากผู้เป็นมารดาของตนตั้งแต่อายุยังไม่ถึงสิบปี แต่ชาวม้งจะไม่นิยมใช้สีแดงประดับบนเสื้อผ้า เพราะมีความเชื่อว่า สีแดงเป็นสิริมงคล เป็นสีที่เกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุไม่เป็นมงคลจะใช้เฉพาะในงานศพเท่านั้นศิลปะลวดลายบนผืนผ้าชนเผ่าม้ง มีทั้งการปัก การเย็บ และการเขียนเทียน (การเขียนลายเทียนเฉพาะในกลุ่มม้งลายส่วนกลุ่มม้งดำ และม้งขาวจะไม่เขียนเทียน) ผ้าปักม้งส่วนใหญ่เป็นผ้าฝ้ายทอมือ และผ้าใยกล้วยง เทคนิคที่ใช้ในการปักผ้าม้งโดยหลักจะมี ๒ แบบคือ แบบปักเป็นกากบาทคล้ายลายปักโครสตีชและอีกแบบหนึ่งคือ การปักแบบเย็บปะติด เอกลักษณ์ลวดลายที่ปรากฏบนผืนผ้าของชาวเผ่าม้งก็มีหลากหลายลักษณะ ทั้งลวดลายดั้งเดิมที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะที่สืบทอดกันมาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษ ลวดลายที่ถูกสร้างสรรค์จากจินตนาการเลียนแบบมาจากธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมรอบตัว วิถีชีวิต ลวดลายที่ได้รับอิทธิพลมาจากความเชื่อ ตำนาน หรือเรื่องเล่า และลวดลายที่มีการปรับเปลี่ยนยุคให้เข้ากับยุคสมัยตามความต้องการของกระแสความนิยมของผู้บริโภค

ปัจจุบัน แม้ด้วยกระแสทางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปจะทำให้วิถีชีวิตของชนเผ่าม้งจะมีการเปลี่ยนแปลงไปมาก ม้งบางกลุ่ม บางพื้นที่มีวิถีชีวิตใกล้เคียงกับคนสังคมเมืองมากขึ้น แต่ถึงกระนั้นงานปักผ้าก็ยังคงมีการสืบทอดต่อกันมาในกลุ่มชนเผ่าม้ง และลวดลายบางลวดลายที่แสดงความเป็นเอกลักษณ์ของชนเผ่าม้ง ก็ยังมีปรากฏอยู่ในผืนผ้าปักม้งร่วมอยู่ด้วยแทบจะทุกผืน ผ้าปักที่เคยทำกันเพียงเพื่อเป็นแค่เครื่องแต่งกายในครอบครัวหรือในชนเผ่า ก็กลายเป็นสินค้าที่ถูกลำมาพัฒนาเป็นสินค้าที่ใช้ในชีวิตประจำวันที่มีความหลากหลาย จนเป็นที่นิยมทั้งกลุ่มคนไทยและชาวต่างชาติกันในปัจจุบันนี้

“ลายกันหอย” เอกลักษณ์เฉพาะบนผืนผ้าปักที่สะท้อนชนเผ่าม้ง

หญิงชาวเผ่าม้ง ต่างมีทักษะความเชี่ยวชาญในด้านการปักผ้า ไม่แพ้หญิงชนเผ่าอื่นๆ ศิลปะการปักผ้าของหญิงสาวชาวเผ่าม้งแบบหนึ่ง que แสดงถึงทักษะฝีมือของผู้ปักคือการปักแบบเย็บปะ หรือที่ชาวม้งเรียกเทคนิคการปักแบบนี้ว่า **เจีย** ซึ่งถือว่าเป็นเทคนิคที่ค่อนข้างยากกว่าเทคนิคอื่นๆ ของชาวม้ง **เจีย** หมายถึง เทคนิคการตัดผ้าเป็นลวดลายที่กำหนด แล้วนำมาเย็บติดซ้อนกับผ้าพื้นอีกชั้นหนึ่ง ความยากของเทคนิคนี้อยู่ที่ความละเอียดลวดลายที่แสดงเอกลักษณ์ของเทคนิค **เจีย** ที่นิยมของชาวม้ง คือ **การปักลายก้าก้อ** หรือ **ลายกันหอย** ผู้ปักต้องใช้ทั้งฝีมือ ต้องมีทักษะความเชี่ยวชาญ ใช้ความละเอียดและความอดทนมากเป็นพิเศษจึงจะปักลวดลายนี้ได้สำเร็จ ประณีตและออกมาสวยงาม

๑. ภูมิปัญญาลายผ้าปักมั่ง

จากการศึกษาภูมิปัญญาผ้าปักมั่ง ในด้านลวดลาย พบว่า เป็นภูมิปัญญาการปักที่ลวดลายที่สืบทอดต่อกัน มาจากบรรพบุรุษ แสดงความเป็นอัตลักษณ์ของชาวเขาเผ่ามั่ง ชาวมั่งใช้ชีวิตอย่างกลมกลืนกับธรรมชาติ ท้องฟ้าป่าเขา และลำน้ำ อันเป็นที่มาของลายผ้าปักมั่งที่ถ่ายทอดธรรมชาติสิ่งแวดล้อมเป็นลวดลายต่างๆ บนผืนผ้า ลายผ้าปักมั่ง ที่พบได้ในชุมชนทั้ง ๖ ชุมชน ของจังหวัดเพชรบูรณ์ สามารถแบ่งลายผ้าปักมั่งออกเป็น ๒ กลุ่มใหญ่ ได้แก่ ๑) กลุ่มสายผ้าปักมั่งโบราณ ได้แก่ สายดาววัว (ขอมัวยู) ลายเหยี่ยววัว (ยี่แหน) ลายเท้าช้าง (กือเตอซื่อ) ลายเท้าช้าง (กือเตอซื่อ) ลายก้นหอย (ก้าก้อ) ลายดาว (น๊ก) สายตีนหนู (แน่งหน้า) ลายภูเขา(จั่ง) ลายหัวไก่ (เฮาก๊ะ) และลายอักษรมั่ง (เตอแม้ง)

๒) กลุ่มลายผ้าปักมั่งสมัยใหม่ซึ่งมีการพัฒนาการออกแบบและประยุกต์ตามความคิดสร้างสรรค์ของช่างปัก เช่น ลายสีเหลี่ยม(เอ๋อ) ลายหัวใจ (ซ่า) ลายนกยูง ลายดอกไม้แบบต่าง (ป้าง) ลายดอกพวง(ป้างเจ้า) ลายสีเหลี่ยม(เอ๋อ) ลายพระอาทิตย์ (บุ) ลายเหลี่ยม (เอ๋อ) ลายเปิด(กั้งหนูเซ) ลายกากบาท และลายวิถีชีวิตมั่ง สตรีชาวเขาเผ่ามั่งได้สืบทอดวิธีการปักผ้ามั่ง โดยการสอนกันภายในครอบครัวจากรุ่นสู่รุ่น เนื่องจากมีความจำเป็นในการใช้ผ้าปักมั่งเพื่อทำชุดประจำชนเผ่าและใช้ในโอกาสพิธีการต่างๆ เช่น พิธีแต่งงาน พิธีงานศพ โดยเฉพาะที่สำคัญในการสวมใส่ชุดประจำชนเผ่าเพื่อเข้าร่วมประเพณีปีใหม่มั่ง

จากการศึกษาวิธีการปักผ้ามั่ง ชาวเขาเผ่ามั่งมีวิธีการปักเพื่อสร้างลวดลายบน ผืนผ้าได้หลายวิธี ดังนี้ การปักด้ายหรือไหม (Embroidery) อันได้แก่

- ๑) วิธีการปักลายขีดเดินเส้น
- ๒) วิธีการปักไขว้(แบบครอสติส)
- ๓) การปักลายดอกเข้าเครื่องหมายบวก
- ๔) วิธีการปักการปักลูกโซ่
- ๕) การปักทึบ
- ๖) วิธีการปักสอยเป็นภาพวิถีชีวิตชาวมั่ง

การปะสอย(Applique) อันได้แก่

- ๑) วิธีการปะสอย แบบรูปเรขาคณิต
- ๒) วิธีการปะ

ปักสอย ด้วยตัดผ้าเป็นลวดลายแล้วปะบนผ้าสีต่างๆ และวิธีการแบบผสม (Wived technique) อันได้แก่

- ๑) วิธีการทำผ้าผ้าบาติกผสมการปะสอย
- ๒) การปักวัสดุตกแต่ง
- ๓) การผสมหลายวิธีการที่กล่าวมา

วัสดุอุปกรณ์ : การปักผ้ามั่ง ที่จำเป็นมีดังนี้

- ๑) เข็มเย็บผ้าสำหรับปักผ้าขนาดต่าง ๆ
- ๒) ด้ายสีต่าง ๆ
- ๓) ผ้าสีต่างๆ ผ้าใยกล้วยหรือผ้าครอสติส
- ๔) กรรไกร

๕) แบบของลวดลายสำหรับวาดลงบนกระดาษลอกลาย และในปัจจุบันจำเป็นต้องใช้จักรเย็บผ้าร่วมด้วย

ภาพวิเคราะห์ลายผ้าปักม้ง

ภาพตัวอย่างลายผ้าปักม้งโบราณ ที่มีที่มาจากธรรมชาติและอักษรม้งโบราณ

บทที่ ๓

วิธีดำเนินงานโครงการ

รายงานผลการจัดกิจกรรมตามโครงการนักรุกกิจน้อยมีคุณธรรมนำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ กิจกรรมชุมนุม งานผ้าสร้างสรรค์ พวงกุญแจ “พราว์นปั่นดอย ๕๖” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ครูผู้สอนได้คิดค้นโมเดล และนำไปประยุกต์ใช้ในกระบวนการเรียนการสอนตลอดจนนำวงจรคุณภาพของเดมิ่ง PDCA มาใช้ในการ ดำเนินการ ดังนี้

“KTSGCS Model” กระบวนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถเป็นนักรุกกิจน้อยนำ คุณธรรมสร้างสรรค์ สู่ มีจำนวน ๖ ขั้นตอน ได้แก่ ๑. K (Knowledge) คือ การสร้างองค์ความรู้ ๒. T (Thinking) คือ การคิดค้นลวดลายผ้าอย่างสร้างสรรค์ ๓. S (Skill) คือ การฝึกทักษะของกระบวนการ “คิดเป็น ทำได้ ขายเป็น” ๔. G (Growth) (การเติบโต) คือ การเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์อย่างยั่งยืน ๕. C (Career) (อาชีพ) คือ การประกอบอาชีพอย่างสุจริตได้ในอนาคต ๖. S (Sufficiency) (พอเพียง) คือ การดำรงชีวิตอยู่ อย่างพอเพียง หรือ เรียกสั้นๆ ว่า “คิดเป็น ทำได้ ขายเป็น การเติบโต มีอาชีพ อย่างพอเพียง”

“KTSGCS Model” มีกระบวนการพัฒนาทักษะและกระบวนการเรียนรู้ ดังนี้

๑. K (Knowledge) คือ การสร้างองค์ความรู้

๒. T (Thinking) คือ การคิดค้นลวดลายผ้าปักอย่างสร้างสรรค์

๓. S (Skill) คือ การฝึกทักษะกระบวนการคิดเป็น ทำได้ ขายเป็น

๔. G (Growth) คือ การเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน

๕. C-Career (อาชีพ) คือ การประกอบอาชีพอย่างสุจริตในอนาคตได้

๖. S (Sufficiency) (พอเพียง) คือ การดำรงชีวิตอยู่อย่างพอเพียงและเพียงพอ สามารถพึ่งพาตนเองได้

ขั้นตอนที่ ๑. K-Knowledge (ความรู้) มีวิธีการดำเนินงาน ดังนี้ ครูผู้สอนมีความมุ่งมั่นพยายามศึกษาหา ความรู้ เกี่ยวกับการปักผ้าชาวเขาของชนเผ่าม้ง และลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์เชิงสร้างสรรค์ จากสื่อต่างๆ ตลอดจนสอบถามปราชญ์ชาวบ้านและผู้รู้ในชุมชน เป็นต้น ก่อนที่จะคิดหลักสูตรทักษะงานอาชีพ เรื่อง งาน วิชาปักผ้าปักชาวเขาของชนเผ่าม้ง ให้ผู้เรียน จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสำรวจลวดลายของผ้าปักที่อยู่บน เสื้อผ้าชนเผ่าม้งของนักเรียนว่ามีลักษณะลวดลายการปักผ้าอะไรบ้าง สามารถปักผ้าปักด้วยมือได้กี่วิธี มีวิธีการปัก ผ้าอย่างไรบ้าง ครูผู้สอนติดต่อประสานเชิญปราชญ์ชาวบ้านมาให้ความรู้แก่นักเรียน นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากภูมิ ปัญญาท้องถิ่น และได้ลงมือปฏิบัติจริง (Active Learning) ทุกคน

ขั้นตอนที่ ๒. T (Thinking) มีวิธีการดำเนินงาน โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการคิดวิเคราะห์ คิดค้น ออกแบบลวดลาย โดยประยุกต์ใช้ความรู้จากการศึกษาค้นคว้าจากสื่อต่าง ๆ เพื่อให้ได้ลวดลายการปักของชน

แผ่นม้วนอย่างสร้างสรรค์ ครูและนักเรียนร่วมกันออกแบบผลิตภัณฑ์จากงานผ้าปักม้วนของนักเรียน เพื่อแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ชาวเขาชนเผ่าม้งให้มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว รวมทั้งสืบสานรักษาต่อยอดให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่สร้างรายได้ระหว่างเรียนให้นักเรียน และพัฒนาคุณภาพให้เป็นสินค้าอัตลักษณ์ประจำของโรงเรียน

ขั้นตอนที่ ๓. S-Skill (ทักษะ) มีวิธีการดำเนินงาน ดังนี้

โดยทดลองทำชิ้นงานจากการออกแบบคิดค้นผลิตภัณฑ์ พวงกุญแจผ้าปักม้วน โดยสังเกตวิธีการลงมือปฏิบัติ กิจกรรมของนักเรียนเน้น กระบวนการเรียนรู้แบบ **Active Learning** โดยครูเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือ ชี้แนะ ให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลงมือทำชิ้นงานอย่างเต็มที่ โดยให้นักเรียนศึกษาข้อมูลจากสื่อโซเชียลต่างๆ ตามโอกาสที่เหมาะสม นำเสนอแนวความคิดแปลกๆ ใหม่ๆ มาประยุกต์ใช้กับชิ้นงานของตัวเองผลงานของนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๕๖ จังหวัดน่าน จึงมีความแปลกใหม่ และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จากผ้าปักม้วน กลายมาเป็นพวงกุญแจผ้าปักม้วน กระเป๋าใส่กุญแจจากผ้าปักม้วน และผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ สร้างความสนใจแก่ผู้พบเห็น และสร้างความภูมิใจให้กับผู้เรียน

ขั้นตอนที่ ๔. G-Growth (การเจริญเติบโต) มีวิธีการดำเนินงาน ดังนี้

จุดเริ่มต้นของการประกอบผลิตภัณฑ์ “พวงกุญแจผ้าปักม้วน” ฝึกทักษะให้นักเรียนได้ใช้เครื่องจักรเย็บผ้าไฟฟ้ากระเป๋าทัวร์ ในการประกอบเป็นผลิตภัณฑ์ของผ้าปักม้วน ริเริ่มการปักขอบพวงกุญแจ เพื่อให้ลวดลายให้ชิ้นงานมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว รวมทั้งการพัฒนาชิ้นงานให้มีความน่าสนใจ ไม่จำเจ และเกิดความทันสมัยอยู่ตลอดเวลา และพัฒนาชิ้นงานให้เกิดคุณภาพ ผ่านการตรวจสอบ QA และ QC ทุกชิ้นงานใช้งานได้จริง และเติบโตอย่างยั่งยืน

ขั้นตอนที่ ๕. C-Career (อาชีพ) มีวิธีการดำเนินงาน ดังนี้

นักเรียนได้ฝึกทักษะการผลิตสินค้า การคิดต้นทุนการผลิต การกำหนดราคาขายอย่างเหมาะสม การคิดคำนวณกำไรต้นทุน รวมทั้งการทำบรรจุภัณฑ์สินค้า การจำหน่ายสินค้า ตลอดจนสร้างสรรค์ผลงานผลิตภัณฑ์ที่น่าสนใจกับ ความต้องการในสมัยนิยม อันจะนำไปประยุกต์ใช้กับการปักผ้าจากลวดลายเอกลักษณ์ดั้งเดิมของชนเผ่าม้ง และสามารถออกแบบผลิตภัณฑ์จากผ้าปักม้วน เพื่อนำชิ้นงานที่ได้คิดค้นออกแบบมาเป็นลวดลายเอกลักษณ์ที่สวยงาม สามารถต่อยอดทำเป็นอาชีพสุจริตสร้างรายได้ในอนาคตได้

ขั้นตอนที่ ๖. S-Sufficiency (พอเพียง) มีวิธีการดำเนินงาน ดังนี้

จัดทำกำหนดการสอน โครงสร้างรายวิชา หรือจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้/ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง คำอธิบายรายวิชาให้มีความสอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะในการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย คิดคำนวณต้นทุนและกำไรจากการขาย จัดทำบัญชีสินค้า รู้จักการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง หลีกเลี่ยงการใช้สารเคมี ใช้สีธรรมชาติ เพื่อเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และหาได้ง่ายในท้องถิ่น และนำกลับไปใช้ใหม่ได้ ที่สำคัญเกิดความรักและความภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งในการสืบสานลวดลายผ้าปักม้วน อันเป็นภูมิปัญญาผ้าปักของชนเผ่าม้งที่ควรแก่การอนุรักษ์ไว้

โดยครูผู้สอนนำหลักการ PDCA หรือ แนวทางวงจรมะมิ่ง (Demming Circle) คือ วงจรการควบคุมคุณภาพ มาบูรณาการประยุกต์ใช้กับแนวคิดที่ครูผู้สอนสร้างขึ้น เพื่อให้การดำเนินการตามกระบวนการของ MODEL อย่างเป็นระบบ ทำให้บรรลุตามเป้าหมาย/จุดประสงค์การเรียนรู้ที่ได้กำหนดและตั้งไว้ ประกอบด้วย

P : Plan คือ การวางแผนงานจากวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

D : Do คือ การปฏิบัติตามขั้นตอนในแผนงานที่ได้เขียนไว้อย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง

C : Check คือ การตรวจสอบผลการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนของแผนงานว่ามีปัญหาอะไรเกิดขึ้น จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงแก้ไขแผนงานในขั้นตอนใด

A : Action คือ การปรับปรุงแก้ไขส่วนที่มีปัญหาหรือถ้าไม่มีปัญหาใด ๆ ก็ยอมรับแนวทางการปฏิบัติตามแผนงานที่ได้ผลสำเร็จเพื่อนำไปใช้ในการทำงานครั้งต่อไป

๑) การวางแผน Plan

๑.๑ K : Knowledge องค์ความรู้ คือ การมีส่วนร่วมในการระดมความรู้ ความคิดของครูและนักเรียน การดำเนินการ การปรับปรุงแก้ไข การพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายและจุดประสงค์ของการดำเนินการ ส่งเสริมให้ผู้เรียน ทักษะในการประกอบอาชีพที่สุจริต และมีจิตสำนึกภูมิไจรักษ์ การยอมจำนนด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น วางแผนศึกษาข้อมูลของมะเกลือ สสำรวจปริมาณว่ามีความเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนหรือไม่ ครูและผู้เรียน ค้นหาข้อมูลเรื่องการยอมจำนนมะเกลือจากแหล่งต่างๆ เช่น สื่ออินเทอร์เน็ต ประชาชนชาวบ้าน ผู้รู้ สื่อสิ่งพิมพ์ ต่างๆ ตลอดจนศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการยอมจำนนด้วยสัจธรรมชาติ เป็นต้น

๑.๒ T (Thinking) การคิดเชิงสร้างสรรค์ คือ การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการคิดค้น ออกแบบลวดลาย โดยประยุกต์ใช้ความรู้จากการศึกษาค้นคว้าจากสื่อต่าง ๆ เพื่อให้ได้ลวดลายการผ้าปักของชนเผ่าม้งอย่างสร้างสรรค์ ครูและนักเรียนร่วมกันออกแบบผลิตภัณฑ์จากงานผ้าปักม้งของนักเรียน เพื่อแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ ชาวเขาชนเผ่าม้งให้มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว รวมทั้งสืบสานรักษาต่อยอดให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่สร้างรายได้ระหว่างเรียน ให้นักเรียน และเป็นสินค้าอัตลักษณ์ประจำของโรงเรียน

๒) ปฏิบัติตามแผน Do

๒.๑ S : Skill ทักษะ คือ กระบวนการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรอบรู้จากการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ มีเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ให้เกิดทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์การสื่อสาร การแก้ปัญหา การรวบรวมข้อมูล ทักษะการตีความ ทักษะการคิดเชิงสร้างสรรค์ นักเรียนมีจิตสำนึกในบทบาทและหน้าที่ของตนเอง และปฏิบัติตามข้อตกลงการทำงานร่วมกันกับผู้อื่น การแสดงออกถึงความประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเอง ผู้อื่น ทั้งทางกาย วาจา และใจ มีการดำเนินชีวิตโดยยึดหลักความพอประมาณ ความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน สามารถอยู่ในสังคมได้อย่าง มีความสุข มีการช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจไม่หวังผลตอบแทน เข้าร่วม กิจกรรมที่เป็น

ประโยชน์ต่อส่วนรวม โรงเรียน ชุมชน สังคม ตลอดจนเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการจัดการเรียนรู้ (Child Center) และเน้นการลงมือปฏิบัติจริง (Active Learning)

๓) ตรวจสอบ Check

S : Sufficiency ตรวจสอบผลงานนักเรียนเสริมแรงทางบวกในรูปแบบต่างๆ ตลอดจนครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงชิ้นงาน และกระบวนการเรียนรู้ เตรียมอุปกรณ์ก่อนสอนให้พร้อม และนักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์รู้จักเก็บอุปกรณ์หลังทำกิจกรรมเสร็จ มีการทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย คิดคำนวณต้นทุนขายและกำไรจากการขายแจ้งให้ผู้เรียนและนำเสนอผู้บริหารทราบในลำดับต่อไป

๔) Action คือ การปรับปรุง

C: Career เมื่อนักเรียนนำสินค้าไปจำหน่าย หรือหลังจากจัดนิทรรศการเสร็จ ครูและนักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ว่าสินค้าแบบไหนขายดีไม่ดี ร่วมกันวางแผนปรับปรุงพัฒนางานต่อไป ตลอดจนศึกษาหาความรู้ใหม่ๆ นำเทคนิคมาปรับปรุงผลิตภัณฑ์ให้ดีขึ้น สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

โดยได้จัดทำแผนธุรกิจ V-G-C-L-D Model ประกอบด้วยองค์ประกอบดังนี้

มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียนจากทักษะงานอาชีพหรือทักษะการปักผ้าด้วยมือ ตามผลการเรียนรู้ของราย งานอาชีพ ๕-๖ (วิชาวิชาชีพปักชาวเขา ๑-๒) เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบและทำพวงกุญแจ “เด็กปั้นดอย๕๖” ของฐานการเรียนรู้ “พราว์นปั้นดอย” ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังต่อไปนี้

V : Vision	นักเรียนมีทักษะงานอาชีพสามารถหารายได้ระหว่างเรียน
G : Goals	ทำงานมีเป้าหมายที่วางไว้อย่างความสุข
C : Connections	สร้างเครือข่ายที่เข้มแข็งระหว่างนักเรียนในชุมชนกับนักเรียน วิชาชีพปักชาวเขา ม.๖/๑
L : Leadership	มีภาวะการเป็นผู้นำเทรนด์ สร้างสรรค์ลวดลายใหม่ๆ ไม่จำเจ
D : Development	พร้อมปรับปรุงและพัฒนาสินค้าให้มีคุณภาพ ก่อนออกจำหน่าย เน้น QA & QC อย่างสม่ำเสมอ

การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาถอดแทรกประยุกต์ใช้ในกระบวนการจัดการเรียน

บทที่ ๔

ผลการดำเนินงานและประเมินโครงการ

รายงานผลการจัดกิจกรรมตามโครงการนักรุกกึ่งน้อยมีคุณธรรมนำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ กิจกรรมชุมนุมงานผ้าสร้างสรรค์ “พวงกุญแจผ้าปักม้ง พราวผืนปั่นดอย๕๖” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ สามารถสรุปได้ดังนี้ จากการจัดกระบวนการเรียนรู้ กิจกรรมชุมนุมงานผ้าสร้างสรรค์ “พวงกุญแจผ้าปักม้ง พราวผืนปั่นดอย๕๖” โดยใช้รูปแบบ “KTSGCS Model” ค้นพบว่า นักเรียนเรียนดีมีความสุข สนุกสนานกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้ความร่วมมือและกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมเป็นอย่างดี ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง (Active Learning) ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ครูผู้สอนร่วมสร้างบรรยากาศ การเรียนรู้ที่ท้าทาย ไม่น่าเบื่อหน่าย ส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะ ดังนี้

๑. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาการปักผ้าปักชนเผ่าด้วยมือ การออกแบบลวดลายผ้าปัก รวมทั้งการแปรรูปชิ้นงานให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ ชื่อ “พวงกุญแจปั่นดอย๕๖” ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการด้านทักษะอาชีพ เพื่อการมีงานทำในอนาคต สามารถสร้างสรรค์ชิ้นงานได้อย่างหลากหลาย อนุรักษ์ สืบทอด รักษาทรัพยากร สิ่งแวดล้อม ให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งผู้เรียนยังได้รับการบ่มเพาะพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ให้เกิดกับตนเอง

๒. ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองในการปรับรูปแบบการเรียนการสอน Learning by doing นักเรียนเกิดทักษะกระบวนการทำงานกลุ่ม รู้จักเทคนิคการแก้ปัญหา มีการแบ่งภาระหน้าที่ความรับผิดชอบ สมาชิกภายในกลุ่มได้ปฏิบัติตามบทบาทของตนเอง แสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมทักษะ กระบวนการ คิดของผู้เรียน ความมีวินัยที่จะต้องปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย การใช้ชีวิตอย่างพอเพียง ในการปฏิบัติ กิจกรรมการใช้วัสดุ อุปกรณ์การเรียนอย่างคุ้มค่า ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การใช้ความคิดอย่าง มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันอยู่อย่างพอเพียง การสืบค้นข้อมูลก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการสืบค้นหาข้อมูลของสมาชิกในกลุ่มอันแสดงถึงพฤติกรรมที่มีจิตสาธารณะของผู้เรียน

๓. ผู้เรียนได้รับองค์ความรู้ที่สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวันได้กล่าวคือ การที่ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากปฏิบัติกิจกรรมจะทำให้เกิดการจดจำและเรียนรู้พฤติกรรมนั้นได้ดี อีกทั้งสร้างความตระหนักถึงการอนุรักษ์หวงแหนภูมิปัญญาท้องถิ่น ต่อยอดนวัตกรรมการเรียนรู้ให้ตามสมัยนิยม

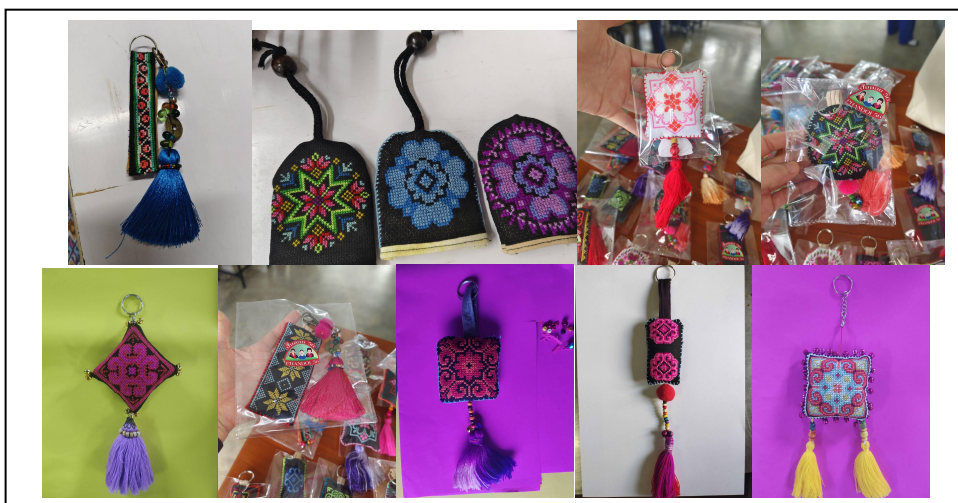
แบบสอบถามความพึงพอใจโครงการส่งเสริมอาชีพการแปรรูปผ้าปักตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
กิจกรรมชุมนุมงานผ้าปักม้งสร้างสรรค์ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗

คำชี้แจง ให้ท่านทำเครื่องหมาย ลงในแบบสอบถามและแสดงความคิดเห็นต่างๆ ได้โดยอิสระตามความคิดเห็นของท่าน

ส่วนที่ ๑ สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

๑. เพศ ชาย หญิง
๒. อายุ ต่ำกว่า ๑๘ - ๒๐ ปี ๒๑-๓๐ ปี ๓๑-๔๐ ปี
 ๔๑-๕๐ ปี ๕๑-๖๐ ปี ๖๑- ปี ขึ้นไป
๓. สถานภาพ นักเรียนนักศึกษา ประชาชนทั่วไป
 ครู เจ้าหน้าที่ พนักงานของรัฐ อื่นๆ ระบุ.....
๔. ระดับการศึกษาสูงสุด ประถมศึกษา มัธยมต้นหรือเทียบเท่า
 มัธยมปลาย/ปวช.หรือเทียบเท่า ปวส./อนุปริญญา
ปริญญาตรี อื่นๆ ระบุ
๕. อาชีพหลัก เกษตรกรรม รับจ้างทั่วไป นักเรียนนักศึกษา
 ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย องค์กรมหาชน/รัฐวิสาหกิจ รับราชการ
 อื่นๆ ระบุ.....
๖. จำนวนรายได้เฉลี่ย/ปี ไม่เกิน ๑๕,๐๐๐ บาท ๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท
 ๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐ บาท ๓๐,๐๐๑ - ๔๐,๐๐๐ บาท
 ๔๐,๐๐๑ บาท ขึ้นไป

๗. ข้อมูลการใช้ประโยชน์

ส่วนที่ ๒ ความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานโครงการ (ระดับความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงาน)

ประเด็นความพึงพอใจ	ความพึงพอใจ					สาเหตุ ไม่พึงพอใจ (ให้ระบุ)
	๕ พอใจ มาก ที่สุด	๔ พอใจ มาก	๓ พอใจ น้อย	๒ พอใจ น้อย ที่สุด	๑ ไม่พึง พอใจ	
๑. ความพึงพอใจต่อเนื้อหา						
๑. ผ้าปักมั่งสามารถส่งเสริมและการพัฒนาให้เป็น สินค้าของโรงเรียนได้						
๒. ผ้าปักมั่งสามารถเพิ่มรายได้ระหว่างเรียน						
๓. ผ้าปักมั่งสามารถผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อ เป็นสินค้าส่งออกขายในท้องตลาดได้						
๔. ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปปฏิบัติและปรับใช้ใน ชีวิตประจำวันแบบเศรษฐกิจพอเพียง						
๒. ชิ้นงานและผลิตภัณฑ์						
๑. รูปแบบของชิ้นงาน/ผลิตภัณฑ์มีความน่าสนใจ						
๒. ขนาดของชิ้นงาน/ผลิตภัณฑ์						
๓. คุณภาพของชิ้นงาน/ผลิตภัณฑ์						
๔. ราคาขายมีความเหมาะสมกับชิ้นงาน/ผลิตภัณฑ์						
๕. การใช้งานและประโยชน์ของชิ้นงาน/ผลิตภัณฑ์						
๓. โดยภาพรวมท่านมีความพึงพอใจในระดับใด						

ส่วนที่ ๓

ท่านมีข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไขผลิตภัณฑ์ ดังนี้

- ด้านรูปแบบของชิ้นงานหรือผลิตภัณฑ์

.....

.....

.....

- ด้านกำหนดราคาขาย

.....

.....

.....

ท่านต้องการผลิตภัณฑ์อะไรอีกบ้าง จากกรมควบคุมโรค

.....

.....

การสรุปผลการประเมินโครงการ

การประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดโครงการนักรุกจิมน้อยมีคุณธรรมนำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์

กิจกรรมชุมนุมงานผ้าปักม้งสร้างสรรค์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ข้อมูลจากการสำรวจนักเรียนกลุ่มเป้าหมายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๖ จำนวน ๒๒ คน

ข้อที่	รายการ	ร้อยละของระดับความคิดเห็น				
		๕	๔	๓	๒	๑
๑	การเตรียมความพร้อม					
๒	ความเหมาะสมของสถานที่					
๓	ความเหมาะสมของระยะเวลา					
๔	ความรู้ที่ได้จากการจัดกิจกรรม					
๕	ความรู้ที่ได้จากการจัดนิทรรศการ (บอร์ดแสดงผลงาน)					
๖	การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม					
๗	การนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน					
๘	ความประทับใจในการจัดกิจกรรม					
๙	ความสนุกสนานที่ได้จากการจัดกิจกรรม					
๑๐	ความต้องการในการจัดกิจกรรมอีกครั้ง					
	รวม					

ข้อเสนอแนะ

ควรเพิ่มความหลากหลายของลวดลายผ้าปักม้งอย่างสร้างสรรค์ให้ผู้เรียนเกิดความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

สรุปผลการประเมินความพึงพอใจของโครงการนักรุกจิมน้อยมีคุณธรรมนำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์

จากการจัดกิจกรรมชุมนุมงานผ้าปักม้งสร้างสรรค์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ได้รับความรู้จากการจัดกิจกรรม จำนวน ๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ และนักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรม น้อยที่สุด คือ ความรู้จากการจัดนิทรรศการ คิดเป็นร้อยละ ๑๐

เกณฑ์การพิจารณาความคิดเห็น

๕	หมายความว่า	ระดับความคิดเห็น	ในระดับ มากที่สุด
๔	หมายความว่า	ระดับความคิดเห็น	ในระดับ มาก
๓	หมายความว่า	ระดับความคิดเห็น	ในระดับ ปานกลาง
๒	หมายความว่า	ระดับความคิดเห็น	ในระดับ พอใช้
๑	หมายความว่า	ระดับความคิดเห็น	ในระดับ ปรับปรุง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้

๑. แบบสอบถามความพึงพอใจเกี่ยวกับชิ้นงานหรือผลิตภัณฑ์พวงกุญแจผ้าปักม้ง “ปั่นดอย๕๖” เพื่อเป็นการสำรวจลดตายผ้าปักม้งที่ความต้องการของลูกค้ากลุ่มเป้าหมาย

๒. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมภายใต้โครงการนักรธุรกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ กิจกรรมชุมนุมงานผ้าปักม้งสร้างสรรค์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

การเก็บรวบรวมข้อมูล

มีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

๑. ผู้รับผิดชอบให้ผู้เรียนและคณะครู ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อทำการกรอกแบบสอบถามความพึงพอใจเกี่ยวกับชิ้นงานหรือผลิตภัณฑ์พวงกุญแจผ้าปักม้ง “ปั่นดอย๕๖” เพื่อเป็นการสำรวจลดตายผ้าปักม้งที่ความต้องการของลูกค้ากลุ่มเป้าหมาย

๒. ผู้รับผิดชอบในแต่ละกิจกรรมแจกแบบสอบถามความคิดเห็นให้นักเรียน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในกิจกรรม ภายใต้ตามโครงการนักรธุรกิจน้อยมีคุณธรรมนำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ กิจกรรมชุมนุมงานผ้าปักม้งสร้างสรรค์

บทที่ ๕

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผลการจัดกิจกรรม ตามโครงการนักเรียนกิจกรรมน้อยมีคุณธรรมนำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ กิจกรรมชุมนุมงานผ้าสร้างสรรค์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.ศ. ๒๕๖๗ ได้ผลสรุปดังนี้

ผลที่เกิดตามจุดประสงค์

๑. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปักผ้าชาวเขา และถ่ายทอดความรู้สู่บุคคลอื่นได้
๒. นักเรียนเกิดทักษะทักษะในการปักผ้าชาวเขา สามารถพัฒนาต่อยอดชิ้นงานที่หลากหลาย สร้างรายได้ระหว่างเรียนและนำความรู้สร้างอาชีพได้ในอนาคต
๓. นักเรียนมีจิตสำนึกรักและภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่นตลอดจนอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง

ผลสัมฤทธิ์ของงาน

๑. นักเรียนชุมนุมงานผ้าสร้างสรรค์ ร้อยละ ๙๐ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปักผ้าชาวเขา และถ่ายทอดความรู้สู่บุคคลอื่นได้
๒. นักเรียนชุมนุมงานผ้าสร้างสรรค์ ร้อยละ ๙๐ เกิดทักษะในการปักผ้าชาวเขา สามารถพัฒนาต่อยอดชิ้นงานที่หลากหลาย สร้างรายได้ระหว่างเรียนและนำความรู้สร้างอาชีพได้ในอนาคต
๓. นักเรียนชุมนุมงานผ้าสร้างสรรค์ ร้อยละ ๙๐ มีจิตสำนึกรักและภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่นตลอดจนอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. ครูผู้สอนมีกระบวนการพัฒนาตนเอง กระตือรือร้น จัดเตรียมเนื้อหาและอุปกรณ์การสอนให้เกิดความพร้อม สนับสนุนให้บรรยากาศน่าเรียน ดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง
๒. ผู้เรียนมีความสุข สนุกสนาน กระตือรือร้น และให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ตื่นเต้นในการลุ้นผลงานแต่ละครั้ง มีความภูมิใจในชิ้นงานของตัวเอง ตลอดจนมีทักษะกระบวนการปฏิบัติงาน เช่น ทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร การแก้ปัญหา การรวบรวมข้อมูล ทักษะการตีความ ทักษะการคิดเชิงสร้างสรรค์ การอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น การทำงานร่วมกัน การยอมรับฟังและเคารพความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีฝีมือด้านการปักผ้า สามารถพัฒนาต่อยอดความรู้ สร้างอาชีพได้ในอนาคต รู้ใช้ชีวิตอย่างพอเพียง

การได้รับการยอมรับ / รางวัลที่ได้รับ

- ทางชุมนุมนายังไม่ได้รับรางวัลในปีงบประมาณนี้

ปัญหา

๑. นักเรียนที่สนใจเรียนผ้าปักชาวเขามีน้อยกว่าสินค้าที่ตลาดต้องการและไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน การขึ้นชิ้นงาน

ข้อเสนอแนะ

๑. ประชาสัมพันธ์กิจกรรมชุมนุมให้นักเรียนได้รับทราบทุกช่องทาง ได้แก่การพูดหน้าเสาธง การประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย การประกาศในกิจกรรมหลักโภชนาการทุกมื้ออาหาร

บรรณานุกรม

- (<https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%A1%E0%B9%89%E0%B8%87>)
- สถาบันส่งเสริมศิลปหัตถกรรมไทย(องค์กรมหาชน)
- งานวิจัย ผลิตภัณฑ์ผ้าปักม้ง:การออกแบบเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทองเจือ เขียดทอง คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มรภ.ธนบุรี

ภาคผนวก

กระบวนการจัดกิจกรรมชุมนุมงานผ้าสร้างสรรค์

ครูผู้สอนนำลายผ้าปักพื้นฐานให้นักเรียนได้ทำจริงในชั้นเรียน

กระบวนการจัดกิจกรรมชุมนุมงานผ้าสร้างสรรค์

ครูผู้สอนอธิบายเนื้อหา และขั้นตอนประกอบการเรียนการสอน

ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ของกิจกรรมชุมชนงานผ้าสร้างสรรค์

ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง ภาควิชาเครื่องชายและหรือสถานประกอบการ

